

Tystysgrif Lefel 2 Focus Awards mewn
Cefnogi Dysgu mewn Addysg
Gorfforol a Chwaraeon mewn
Ysgolion (RQF)

601/8047/X

Crynodeb o'r Cymhwyster

Gwybodaeth Allweddol

Lefel	Sector	Math o Gymhwyster
2	Chwaraeon a hamdden	Galwedigaethol
Cyfanswm Amser y Cymhwyster	Gwerth y Credydau	Oriau Dysgu dan Arweiniad
180	18	180
Statws	Dulliau Asesu	Isafswm Oedran
Ar gael i ddysgwyr	Portffolio tystiolaeth	16

Cynnwys

Crynodeb o'r Cymhwyster.....	2
Cynnwys.....	3
Diben y Cymhwyster:	4
Ystod Oedran.....	4
Cwmpas Daearyddol	4
Gofynion Mynediad i Ddysgwyr.....	4
Addasiadau Rhesymol	4
Dulliau Asesu	5
Llwybrau Cynnydd	5
Deunydd Ategol a Gwefannau Defnyddiol	5
Strwythur y Cymhwyster	6

Tystysgrif Lefel 2 Focus Awards mewn Cefnogi Dysgu mewn Addysg Gorfforol a Chwaraeon mewn Ysgolion (RQF)

Rhif Cyfeirnod y Cymhwyster: 601/8047/X

Oriau Dysgu dan Arweiniad: 180

Cyfanswm Amser y Cymhwyster: 180

Credydau: 18

Diben y Cymhwyster:

Nod Tystysgrif Lefel 2 Focus Awards mewn Cefnogi Dysgu mewn Addysg Gorfforol a Chwaraeon mewn Ysgolion (RQF) yw datblygu gwybodaeth a dealltwriaeth y dysgwyr o egwyddorion addysgu addysg gorfforol mewn ysgolion a deall y ddeddfwriaeth gysylltiedig.

Ystod Oedran

Ceir mynediad yn ôl disgrisiwn y ganolfan. Fodd bynnag, dylai dysgwyr fod yn 16 oed i ymgymryd â'r cymhwyster hwn.

Cwmpas Daearyddol

Mae'r cymhwyster hwn ar gael yng Nghymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon.

Gofynion Mynediad i Ddysgwyr

Dylai dysgwyr fod yn gymwys mewn llythrennedd a rhifedd i helpu gydag elfennau cyfathrebu. Mae hyn yn ôl disgrisiwn y ganolfan gan y gallent benderfynu defnyddio dulliau profi diagnostig i ganfod sut y gallant gefnogi dysgwyr.

Addasiadau Rhesymol

Cyfeiriwch at 'Polisi Addasiadau Rhesymol ac Ystyriaethau Arbennig' Focus Awards. Gellir lawrlwytho copi o wefan Focus Awards yn yr url canlynol:

<https://www.focusawards.org.uk/wp-content/uploads/2016/08/Reasonable-Adjustments.pdf>

Dulliau Asesu

Asesir y cymhwyster hwn yn fewnol. Rhaid i bob dysgwr greu portffolio tystiolaeth sy'n dangos ei fod wedi cyflawni'r holl ddeilliannau dysgu a'r meini prawf asesu sy'n gysylltiedig â phob uned.

Gallai'r prif ddarnau o dystiolaeth ar gyfer y portffolio gynnwys rhai neu bob un o'r canlynol:

- Arsylwadau'r asesydd
- Tystiolaeth tystion
- Cynnyrch dysgwr
- Taflenni gwaith
- Aseiniadau/prosiectau/adroddiadau
- Cofnod o gwestiynau llafar ac ysgrifenedig
- Adroddiadau dysgwyr a chymheiriaid
- Cydnabyddiaeth o ddysgu blaenorol (RPL)

Llwybrau Cynnydd

Gall dysgwyr sydd am symud ymlaen o'r cymhwyster hwn ddatblygu eu sgiliau ymhellach drwy'r canlynol:

- Tystysgrif Lefel 3 Focus Awards mewn Cefnogi'r Ddarpariaeth o Addysg Gorfforol a Chwaraeon mewn Ysgolion (RQF)
- Diploma NVQ Lefel 3 Focus Awards mewn Cefnogi'r Ddarpariaeth o Addysg Gorfforol a Chwaraeon mewn Ysgolion (RQF)

Deunydd Ategol a Gwefannau Defnyddiol

- <https://focusawards.org.uk/supportingmaterials>
- <https://ofqual.gov.uk>

Strwythur y Cymhwyster

Er mwyn llwyddo i ennill Tystysgrif Lefel 2 Focus Awards mewn Cefnogi Dysgu mewn Addysg Gorfforol a Chwaraeon mewn Ysgolion (RQF), rhaid i ddysgwyr gwblhau pob uned orfodol i gyflawni cyfanswm o 18 credyd.

Unedau Gorfodol

Teitl yr Uned	Cyfeirnod yr Uned	Lefel	Credydau	Oriau Dysgu dan Arweiniad
Paratoi ar gyfer gweithgareddau Addysg Gorfforol a Chwaraeon mewn Ysgolion	A/502/8494	2	2	20
Egwyddorion addysgu Addysg Gorfforol a hyfforddi Chwaraeon mewn Ysgolion	D/502/8455	2	2	19
Arwain gweithgareddau Addysg Gorfforol a Chwaraeon mewn Ysgolion	F/502/8496	2	2	14
Cwblhau ac adolygu gweithgareddau Addysg Gorfforol a Chwaraeon mewn Ysgolion	J/502/8496	2	2	14
Egwyddorion ymarfer diogel mewn Addysg Gorfforol a Chwaraeon mewn Ysgolion	K/502/8460	2	2	18
Deall Deddfwriaeth Allweddol sy'n ymwneud ag Addysg Gorfforol a Chwaraeon mewn Ysgolion	L/502/8449	2	2	18
Egwyddorion Cynhwysiant mewn Addysg Gorfforol a Chwaraeon mewn Ysgolion	M/502/8539	2	2	17
Egwyddorion Datblygiad Plant trwy Symud	T/502/8462	2	2	18
Hyrwyddo Iechyd a Lles Gydol Oes	J/502/8479	2	2	20

Unedau

Teitl yr Uned:	Paratoi ar gyfer gweithgareddau Addysg Gorfforol a Chwaraeon mewn Ysgolion		
Rhif yr Uned:	A/502/8494		
Lefel:	2		
Oriau Dysgu dan Arweiniad:	20		
Credydau:	2		
Manylion yr uned: Nod yr uned hon yw rhoi'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth i ddysgwyr er mwyn paratoi ar gyfer gweithgareddau addysg gorfforol a chwaraeon mewn ysgolion			
Deiliant Dysgu Bydd y dysgwr yn:		Maen Prawf Asesu Gall y dysgwr:	
1	Gwybod sut i baratoi ar gyfer gweithgareddau, sy'n cyfrannu at sesiynau/rhaglenni Addysg Gorfforol	1.1	Disgrifio pwysigrwydd cynllunio a pharatoi gofalus a thrylwyr ar gyfer gweithgareddau
		1.2	Nodi'r gofynion ar gyfer iechyd a diogelwch sy'n berthnasol i'r gweithgareddau sy'n cael eu cynllunio
		1.3	Disgrifio sut mae'r gweithgareddau'n ymwneud â'r sesiwn gyffredinol
		1.4	Disgrifio sut mae'r sesiwn yn ymwneud â nodau cyffredinol y rhaglen
		1.5	Datgan sut i nodi anghenion, cymhellion a photensial y dysgwyr
		1.6	Disgrifio'r mathau o anghenion arbennig y gallai fod gan ddysgwyr
		1.7	Disgrifio sut i addasu ei gynlluniau ei hun, addasu ei hun, offer a chyfleusterau i ddiwallu anghenion arbennig y gallai fod gan ddysgwyr
2	Gwybod sut i gynllunio gweithgareddau, sy'n cyfrannu at sesiynau/rhaglenni Addysg Gorfforol	2.1	Amlinellu beth ddylai cynllun gweithgaredd ei gynnwys
		2.2	Disgrifio pwysigrwydd trin gwybodaeth am ddysgwyr yn gyfrinachol a beth mae hyn yn ei olygu
		2.3	Disgrifio sut i ddatblygu a gwirio deilliannau, amcanion, dilyniannau ac amseriadau ar gyfer gweithgareddau
		2.4	Amlinellu sut i gael gwybod am yr offer a'r cyfleusterau a fydd ar gael ar gyfer y gweithgareddau
		2.5	Datgan y mathau o amgylchiadau a allai newid a sut i gynllunio ar gyfer y rhain
		2.6	Amlinellu pam mae'n bwysig cael cymeradwyaeth y person sy'n gyfrifol am y sesiwn/rhaglen gyffredinol
3	Gallu cynllunio gweithgareddau, sy'n cyfrannu at sesiynau/rhaglenni Addysg	3.1	Casglu'r wybodaeth sydd ei hangen i gynllunio'r gweithgareddau
		3.2	Bod â chynlluniau gweithgareddau sy'n bodloni nodau'r

Gorfforol		sesiwn/rhaglen gyffredinol ac anghenion a photensial dysgwyr unigol
	3.3	Sicrhau bod gan y cynlluniau ddeilliannau, amcanion, dilyniannau ac amseriadau realistig
	3.4	Sicrhau bod y cynlluniau'n bodloni gofynion iechyd a diogelwch
	3.5	Addasu'r cynlluniau yn ôl yr offer, y cyfleusterau a'r amser sydd ar gael
	3.6	Nodi unrhyw beth a allai newid cyn y gweithgareddau a chynllunio sut i ymdrin â'r rhain
	3.7	Cael cymeradwyaeth ar gyfer y cynlluniau gan y person sy'n gyfrifol am y sesiwn/rhaglen gyffredinol

Teitl yr Uned:	Egwyddorion addysgu Addysg Gorfforol a hyfforddi Chwaraeon mewn Ysgolion		
Rhif yr Uned:	D/502/8455		
Lefel:	2		
Oriau Dysgu dan Arweiniad:	19		
Credydau:	2		
Manylion yr uned: Nod yr uned hon yw rhoi gwybodaeth a dealltwriaeth i ddysgwyr o egwyddorion addysgu addysg gorfforol a hyfforddi chwaraeon mewn ysgolion			
Deilliant Dysgu Bydd y dysgwr yn:		Maen Prawf Asesu Gall y dysgwr:	
1	Deall rolau a chyfrifoldebau athro AG a hyfforddwr	1.1	Diffinio rôl athro a rôl hyfforddwr
		1.2	Arddangos cyfrifoldebau athro a chyfrifoldebau hyfforddwr
2	Deall y broses addysgu a hyfforddi	2.1	Disgrifio gwahanol gamau'r broses addysgu a hyfforddi
		2.2	Dangos sut i weithredu'r broses addysgu a hyfforddi
3	Deall pwysigrwydd hunanystyried	3.1	Disgrifio pwysigrwydd hunanystyried
		3.2	Disgrifio'r mathau o wybodaeth y gellid eu defnyddio i fesur ansawdd y profiad addysgu a dysgu a chynnydd disgyblion
		3.3	Disgrifio sut i werthuso addysgu a hyfforddi
		3.4	Nodi dulliau ar gyfer cynllunio camau personol
4	Deall nodweddion allweddol cyfathrebu	4.1	Amlinellu'r broses o nodi arddulliau dysgu a ffefrir gan ddysgwyr
		4.2	Diffinio prif ddulliau cyfathrebu
		4.3	Disgrifio strategaethau addysgu a dysgu
		4.4	Bod â dealltwriaeth o sut y gall yr athro/hyfforddwr gefnogi dysgwyr i gymryd cyfrifoldeb dros eu dysgu eu hunain

Teitl yr Uned:	Arwain Addysg Gorfforol a Gweithgareddau Chwaraeon mewn Ysgolion		
Rhif yr Uned:	F/502/8495		
Lefel:	2		
Oriau Dysgu dan Arweiniad:	14		
Credydau:	2		
Manylion yr uned: Nod yr uned hon yw rhoi'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth sydd eu hangen ar ddysgwyr i arwain gweithgareddau addysg gorfforol a chwaraeon mewn ysgolion			
Deiliant Dysgu		Maen Prawf Asesu	
Bydd y dysgwr yn:		Gall y dysgwr:	
1	Gallu paratoi dysgwyr ar gyfer gweithgareddau, dan oruchwyliaeth, sy'n cyfrannu at sesiynau/rhaglenni Addysg Gorfforol	1.1	Cwrdd â'r dysgwyr ar amser
		1.2	Helpu'r dysgwyr i deimlo'n gartrefol ac wedi ymlacio
		1.3	Dilyn gweithdrefnau ei sefydliad ei hun ar gyfer gwirio presenoldeb
		1.4	Sicrhau bod dillad ac offer y dysgwyr yn ddiogel ac yn briodol
		1.5	Trefnu'r dysgwyr er mwyn cyfathrebu â nhw
		1.5	Esbonio deilliannau ac amcanion y gweithgareddau a sut maent yn cyfrannu at y sesiwn Addysg Gorfforol gyffredinol
		1.7	Canfod profiad blaenorol y dysgwyr
		1.8	Sicrhau bod y dysgwyr yn barod ar gyfer y gweithgareddau
2	Gallu cyflwyno'r dysgwyr i weithgareddau, dan oruchwyliaeth, sy'n cyfrannu at sesiynau/rhaglenni Addysg Gorfforol	2.1	Esbonio'r pwyntiau allweddol a pham eu bod yn bwysig
		2.2	Cefnogi amgylchedd dysgu cadarnhaol lle gall dysgwyr ofyn cwestiynau
		2.3	Ymateb i gwestiynau'r dysgwyr yn ddefnyddiol ac yn glir
		2.4	Gwirio bod y dysgwyr yn deall pwyntiau allweddol
		2.5	Ysgogi'r dysgwyr
3	Gallu arwain gweithgareddau, dan oruchwyliaeth, sy'n cyfrannu at sesiynau/rhaglenni Addysg Gorfforol	3.1	Cefnogi gweithdrefnau i sicrhau bod ymddygiad y dysgwyr yn cynnal amgylchedd dysgu priodol
		3.2	Dilyn gweithdrefnau a gynlluniwyd ar gyfer iechyd, diogelwch a pharch tuag at yr amgylchedd
		3.3	Datblygu'r gweithgareddau ar gyflymder sy'n addas i'r dysgwyr ar gyfer cyflawni eu deilliannau a'u hamcanion

	3.4	Asesu cynnydd dysgwyr a rhoi adborth amserol a phriodol
	3.5	Rhoi esboniadau ac arddangosiadau pellach i'r dysgwyr pan fo angen
	3.6	Annog y dysgwyr i ddweud sut maen nhw'n teimlo ynghylch y gweithgareddau, ac ymateb yn briodol
	3.7	Amrywio ei gynllun gweithgaredd ei hun i ddiwallu unrhyw anghenion a chyfleoedd newydd
	3.8	Nodi a rheoli unrhyw risgiau newydd pan fyddant yn codi

Teitl yr Uned:	Cwblhau ac adolygu gweithgareddau Addysg Gorfforol a Chwaraeon mewn Ysgolion		
Rhif yr Uned:	J/502/8496		
Lefel:	2		
Oriau Dysgu dan Arweiniad:	14		
Credydau:	2		
Manylion yr uned: Nod yr uned hon yw rhoi gwybodaeth a dealltwriaeth i ddysgwyr ar gyfer cwblhau ac adolygu gweithgareddau addysg gorfforol a chwaraeon mewn ysgolion			
Deilliant Dysgu Bydd y dysgwr yn:		Maen Prawf Asesu Gall y dysgwr:	
1	Gallu cwblhau gweithgareddau, sy'n cyfrannu at sesiynau/rhaglenni Addysg Gorfforol	1.1	Rheoli ei amser ei hun i orffen y gweithgaredd yn effeithiol
		1.2	Cwblhau'r gweithgareddau gan sicrhau bod dysgwyr yn cael eu paratoi'n briodol ar gyfer y gweithgaredd/sesiwn nesaf
		1.3	Annog a chefnogi dysgwyr i fod yn gyfrifol am roi'r offer heibio
		1.4	Annog y dysgwyr i gymryd rhan yn y gweithgaredd yn y dyfodol a'u cyfeirio at gyfleoedd pellach
		1.5	Sicrhau bod y dysgwyr yn gadael y gweithgaredd mewn modd diogel a threfnus
		1.6	Dilyn gweithdrefnau ei sefydliad ei hun ar gyfer cofnodi'r gweithgaredd ac unrhyw ddiwyddiadau
2	Gallu adolygu gweithgareddau, sy'n cyfrannu at sesiynau/rhaglenni Addysg Gorfforol	2.1	Dewis amser a lle priodol ar gyfer yr adolygiad
		2.2	Helpu pob dysgwr i gymryd rhan yn yr adolygiad
		2.3	Sicrhau bod yr adolygiad yn ystyried profiadau'r dysgwyr yn ystod y gweithgaredd
		2.4	Helpu'r dysgwyr i nodi, a bod yn gadarnhaol ynghylch yr hyn y maent wedi'i gyflawni
		2.5	Archwilio gyda'r dysgwyr sut y gellir cymhwyso dysgu yn y dyfodol
		2.6	Crynhai gyda'r dysgwyr pa mor dda y cyflawnodd y gweithgaredd ei ddeilliannau/amcanion a diwallu eu

			hanghenion a'u disgwyliadau
		2.7	Trafod deilliannau'r adolygiad gyda'r person sy'n gyfrifol am y sesiwn/rhaglen gyffredinol a chytuno ar gamau gweithredu yn y dyfodol
3	Gallu myfyrio ar weithgareddau sy'n cyfrannu at sesiynau/rhaglenni Addysg Gorfforol, a'u gwerthuso	3.1	Adolygu'r deilliannau a'r amcanion ar gyfer y gweithgareddau a ddarparwyd
		3.2	Myfyrio ar bob agwedd ar y gweithgareddau a ddarparwyd: <ul style="list-style-type: none"> • Cynllunio • Paratoi • Arwain a rheoli'r grŵp • Perthnasoedd
		3.3	Myfyrio ar yr adborth a gafwyd gan ddysgwyr ac eraill
		3.4	Nodi'r hyn a aeth yn dda a beth y gellid ei wella
		3.5	Trafod ac adolygu meysydd i'w datblygu ymhellach gyda'r person sy'n gyfrifol am y sesiwn/rhaglen gyffredinol

Teitl yr Uned:	Egwyddorion ymarfer diogel mewn Addysg Gorfforol a Chwaraeon mewn Ysgolion		
Rhif yr Uned:	K/502/8460		
Lefel:	2		
Oriau Dysgu dan Arweiniad:	18		
Credydau:	2		
Manylion yr uned: Nod yr uned hon yw rhoi gwybodaeth a dealltwriaeth i ddysgwyr ynghylch egwyddorion ymarfer diogel mewn addysg gorfforol a chwaraeon mewn ysgolion			
Deiliant Dysgu Bydd y dysgwr yn:		Maen Prawf Asesu Gall y dysgwr:	
1	Deall y gofynion a'r prosesau ar gyfer sefydlu amgylchedd diogel mewn addysg gorfforol a chwaraeon mewn ysgolion	1.1	Disgrifio'r egwyddorion cyfreithiol a'r ddeddfwriaeth allweddol sy'n ymwneud ag ymarfer diogel mewn Addysg Gorfforol a Chwaraeon mewn Ysgolion
		1.2	Dangos sut i ddilyn y broses asesu risg
2	Deall sut i gynnal amgylchedd dysgu ac addysgu diogel	2.1	Disgrifio nodweddion archwiliad diogelwch nodweddiadol cyn cynnal gweithgareddau Addysg Gorfforol a Chwaraeon mewn Ysgolion
		2.2	Amlinellu prif reolau/rheoliadau'r gamp/gweithgaredd sy'n briodol i lefel y dysgwr
		2.3	Disgrifio cyfrifoldebau dyletswydd gofal athro cymorth/hyfforddwr ar gyfer dysgwyr
		2.4	Esbonio pwrpas Codau Ymddygiad a sut maent yn effeithio ar addysgu a hyfforddi
		2.5	Amlinellu cyfrifoldebau'r athro cymorth/hyfforddwr dros sicrhau bod yr amgylchedd addysgu a hyfforddi yn cael ei gynnal a'i gadw mewn cyflwr addas ar gyfer ei ddefnyddio yn y dyfodol
3	Gallu ymateb i sefyllfaoedd diogelwch sy'n codi mewn addysg gorfforol a chwaraeon mewn ysgolion	3.1	Disgrifio'r sefyllfaoedd lle gall anaf ddigwydd (mewn gweithgaredd penodol) a sut y gellir osgoi'r rhain
		3.2	Egluro'r gweithdrefnau ar gyfer ymdrin ag anafiadau, digwyddiadau a sefyllfaoedd o argyfwng

Teitl yr Uned:	Egwyddorion cynhwysiant mewn addysg gorfforol a chwaraeon mewn ysgolion		
Rhif yr Uned:	M/502/8539		
Lefel:	2		
Oriau Dysgu dan Arweiniad:	17		
Credydau:	2		
Manylion yr uned: Nod yr uned hon yw rhoi gwybodaeth a dealltwriaeth i ddysgwyr ynghylch egwyddorion cynhwysiant mewn addysg gorfforol a chwaraeon mewn ysgolion			
Deilliant Dysgu Bydd y dysgwr yn:		Maen Prawf Asesu Gall y dysgwr:	
1	Deall sut i ddiwallu ystod o anghenion dysgwyr drwy gynhwysiant	1.1	Nodi anghenion addysg gorfforol sy'n gyffredin i ddisgyblion/dysgwyr
		1.2	Nodi amrywiaeth o anghenion disgybl/dysgwr amrywiol
		1.3	Cymhwyso egwyddorion cynhwysiant i ddiwallu ystod o anghenion y dysgwr
		1.4	Dangos sut mae cynhwysiant mewn addysg gorfforol a chwaraeon mewn ysgolion yn un agwedd ar gynhwysiant mewn cymdeithas
2	Dangos sut mae cynhwysiant mewn addysg gorfforol a chwaraeon mewn ysgolion yn un agwedd ar gynhwysiant mewn cymdeithas	2.1	Nodi safbwyntiau ystrydebol pobl ifanc mewn addysg gorfforol a chwaraeon mewn ysgolion
		2.2	Dangos sut y gellid mynd i'r afael â safbwyntiau ystrydebol wrth ymgymryd â rôl gefnogol
		2.3	Esbonio'r gwahaniaeth rhwng canolbwyntio ar allu yn hytrach nag anabledd dysgwyr
		2.4	Dangos y cysyniad o ddisgwyliadau uchel
3	Gwybod beth yw'r rhwystrau rhag dysgu a chyfranogi ar gyfer pob dysgwr	3.1	Nodi'r rhwystrau i ddysgu a chyfranogi
		3.2	Dangos y rhwystrau allweddol gan gyfeirio'n benodol at addysg gorfforol a chwaraeon mewn ysgolion
		3.3	Disgrifio sut i gefnogi ystod o alluoedd i alluogi pobl ifanc i ddysgu a chymryd rhan yn effeithiol

Teitl yr Uned:	Egwyddorion Datblygiad Plant drwy symud		
Rhif yr Uned:	T/502/8462		
Lefel:	2		
Oriau Dysgu dan Arweiniad:	18		
Credydau:	2		
Manylion yr uned: Nod yr uned hon yw rhoi gwybodaeth a dealltwriaeth i ddysgwyr ynghylch egwyddorion datblygiad plant drwy symud			
Deilliant Dysgu Bydd y dysgwr yn:		Maen Prawf Asesu Gall y dysgwr:	
1	Deall camau cynyddol datblygiad plant a sut mae hynny'n berthnasol i anghenion symud dysgwyr	1.1	Nodi camau cynyddol datblygiad plant
		1.2	Disgrifio nodweddion sylfaenol symud sy'n benodol i Gyfnodau Allweddol 1-4
		1.3	Disgrifio amrywiaeth o weithgareddau priodol i allu datblygu symud drwy Gyfnodau Allweddol 1-4
		1.4	Dangos sut i ddadansoddi priodoldeb gweithgareddau symud ar gyfer ystod o ddysgwyr
2	Deall nodweddion allweddol nam echddygol	2.1	Esbonio'r gwahaniaeth rhwng gwahanol gategorïau namau echddygol
		2.2	Disgrifio amrywiaeth o nam(au) echddygol dysgwyr
		2.3	Datblygu gweithgareddau symud priodol i ddiwallu anghenion dysgwr sydd â nam echddygol

Teitl yr Uned:	Hyrwyddo Iechyd a Lles Gydol Oes		
Rhif yr Uned:	J/502/8479		
Lefel:	2		
Oriau Dysgu dan Arweiniad:	20		
Credydau:	2		
Manylion yr uned: Nod yr uned hon yw rhoi gwybodaeth a dealltwriaeth i ddysgwyr ynghylch hyrwyddo iechyd a lles gydol oes			
Deilliant Dysgu Bydd y dysgwr yn:		Maen Prawf Asesu Gall y dysgwr:	
1	Deall Polisi Cenedlaethol sy'n ymwneud â hyrwyddo iechyd a lles gydol oes	1.1	Disgrifio nodweddion allweddol gofynion cyfreithiol, polisi cenedlaethol a chanllawiau sy'n ymwneud â hyrwyddo iechyd a lles gydol oes ar gyfer plant a phobl ifanc
		1.2	Dangos yr effaith y gall digwyddiadau a adroddir gan y cyfryngau ei chael ar Bolisi Cenedlaethol
2	Deall egwyddorion rheoli ymddygiad a sut mae'n effeithio ar hyrwyddo lles	2.1	Nodi egwyddorion rheoli ymddygiad cadarnhaol i hyrwyddo lles
		2.2	Cymhwyso dulliau priodol i hyrwyddo ymddygiad cadarnhaol
		2.3	Disgrifio amrywiaeth o ddulliau i ymdrin ag ymddygiad heriol
		2.4	Dangos ymddygiad cadarnhaol wrth gefnogi gweithgareddau Addysg Gorfforol a Chwaraeon mewn Ysgolion
3	Gwybod sut i hyrwyddo iechyd a lles gydol oes drwy Addysg Gorfforol a Chwaraeon mewn Ysgolion	3.1	Disgrifio manteision allweddol cynnal ffordd iach o fyw
		3.2	Dangos dulliau o hybu iechyd a lles gydol oes mewn ysgolion
		3.3	Disgrifio sut i gefnogi ystod o alluoedd i alluogi pobl ifanc i ddysgu a chymryd rhan yn effeithiol

Gofynion o ran Staff

Gofynion ar gyfer Tiwtoriaid/Hyfforddwyr

Bydd gofyn i diwtoriaid sy'n darparu'r cymhwyster feddu ar gymhwyster addysgu neu fod yn gweithio tuag at gymhwyster o'r fath. Gall hyn gynnwys cymwysterau megis Lefelau 3, 4 neu 5 mewn Addysg a Hyfforddiant, neu Dystysgrif mewn Addysg. Fodd bynnag, bydd Focus Awards yn ystyried cymwysterau addysgu eraill o'u cyflwyno. Rhaid i diwtoriaid allu dangos eu bod yn gymwys yn alwedigaethol ym maes y sector hefyd.

Gofynion ar gyfer Aseswyr

Bydd yn ofynnol i aseswyr feddu ar gymhwyster asesu perthnasol neu fod yn gweithio tuag at gymhwyster o'r fath. Mae hyn yn cynnwys cymwysterau megis:

- Dyfarniad Lefel 3 mewn Asesu Cymhwysedd yn yr Amgylchedd Gwaith
- Dyfarniad Lefel 3 mewn Asesu Cyflawniad sy'n Gysylltiedig â Galwedigaeth
- Tystysgrif Lefel 3 mewn Asesu Cyflawniad Galwedigaethol

Fodd bynnag, bydd Focus Awards yn ystyried cymwysterau asesu perthnasol eraill o'u cyflwyno. Bydd yn ofynnol i aseswyr sydd ond yn meddu ar Ddyfarniad Lefel 3 mewn Deall Egwyddorion a Phrosesau Asesu gwblhau rhaglen astudio ychwanegol er mwyn cyflawni'r unedau cymhwysedd perthnasol sy'n ofynnol ar gyfer un o'r cymwysterau a restrir uchod.

Bydd yn ofynnol i benderfyniadau gan aseswyr dan hyfforddiant nad oes ganddynt gymhwyster asesu gael eu cydlofnodi gan asesydd sydd â chymwysterau addas.

Rhaid i aseswyr allu dangos eu bod yn gymwys yn alwedigaethol ym maes y sector hefyd.

Gofynion ar gyfer Sicrhawyr Ansawdd Mewnol (IQA)

Dylai Sicrhawyr Ansawdd Mewnol feddu ar gymhwyster Sicrhawyr Ansawdd Mewnol neu fod yn gweithio tuag at y cymhwyster hwnnw. Gall hyn gynnwys cymwysterau megis V1 (D34 gynt), neu Ddyfarniad Lefel 4 mewn Sicrhau Ansawdd Mewnol Prosesau ac Arferion Asesu. Fodd bynnag, bydd Focus Awards yn ystyried cymwysterau perthnasol eraill Sicrhawyr Ansawdd Mewnol o'u cyflwyno. Bydd yn ofynnol i benderfyniadau Sicrhawyr Ansawdd Mewnol dan hyfforddiant nad oes ganddynt gymhwyster Sicrhawyr Ansawdd Mewnol gael eu cydlofnodi gan Sicrhawr sydd â chymwysterau addas. Rhaid i Sicrhawyr Ansawdd Mewnol allu dangos cymhwysedd galwedigaethol.

Geirfa ddefnyddiol o'r termau a ddefnyddir yn y fanyleb hon

Mae'r tabl hwn yn esbonio sut mae'r termau a ddefnyddir yng nghynnwys Manyleb Cymwysterau Focus Awards yn cael eu cymhwyso. Nid yw pob term yn cael ei ddefnyddio yn y cymhwyster penodol hwn o reidrwydd.

Adolygu a diwygio	Edrych yn ôl dros y pwnc a gwneud cywiriadau neu newidiadau er mwyn gwella eglurder neu ddangos dealltwriaeth yn well.
Allosod	Defnyddio gwybodaeth a data sydd eisoes yn bodoli i ragfynegi deilliannau neu ganlyniadau posibl a allai fod y tu hwnt i'r 'norm' disgwylidig.
Amcangyfrif	Defnyddio gwybodaeth, profiad a gwybodaeth berthnasol arall sydd eisoes yn bodoli i nodi barn fras neu 'amcan gorau'.
Arddangos	Disgrifio neu esbonio gwybodaeth neu ddealltwriaeth drwy ddarparu enghreifftiau neu ddarluniau.
Barnu	Llunio barn neu wneud penderfyniad.
Coladu	Casglu a threfnu gwybodaeth mewn trefn resymegol (e.e., yn nhrefn yr wyddor, yn rhifiadol, yn gronolegol ac ati).
Crynhoi	Cyfleu'r prif syniadau neu ffeithiau yn gryno.
Cyfiawnhau	Rhoi esboniad boddhaol dros weithredoedd neu benderfyniadau.
Cyflawni	Ymgymryd â thasg neu broses i fodloni gofynion y cwestiwn.
Cymharu	Archwilio'r pynciau yn fanwl i nodi gwahaniaethau a thebygrwydd.
Cymharu'n feirniadol	Yn debyg i 'cymharu' uchod, ond gan ystyried unrhyw agweddau cadarnhaol a/neu gyfyngiadau sy'n deillio o'r gwahaniaethau a'r tebygrwydd a nodir.
Cymhwyso	Esbonio sut y gellir defnyddio gwybodaeth bresennol mewn sefyllfaoedd newydd neu wahanol.
Cynllunio	Llunio a chofnodi (rhestru) dilyniant gwybodaeth rhesymegol a threfnus, yr adnoddau a'r camau/digwyddiadau sydd eu hangen i alluogi cysyniad neu syniad i gael ei grisialu a'i gyfathrebu.
Dadansoddi	Torri'r pwnc yn rhannau unigol. Archwilio pob un, dangos sut maen nhw'n cyd-fynd, p'un a ydynt yn cefnogi ei gilydd a pham maen nhw'n bwysig. Gall cyfeirio at ymchwil neu theori gyfredol gryfhau eich dadansoddiad.
Dangos	Darparu tystiolaeth i ddangos gwybodaeth a dealltwriaeth gywir.

Darparu	Nodi a chyflwyno gwybodaeth manwl a chywir sy'n gysylltiedig â'r pwnc.
Datblygu...	Ehangu cynllun neu syniad drwy ychwanegu rhagor o fanylion a/neu ddyfnder gwybodaeth.
Datgan	Rhoi'r prif bwyntiau'n glir mewn brawddegau neu baragraffau.
Dehongli	Egluro ystyr rhywbeth.
Dewis	Gwneud dewis gwybodus at ddiben penodol neu ddeiliant/canlyniad gofynnol.
Disgrifio	Ysgrifennu am y pwnc, gan gyflwyno gwybodaeth fanwl yn rhesymegol.
Dod i gasgliadau...	Dod i benderfyniad yn seiliedig ar reswm neu resymeg.
Dosbarthu	Trefnu yn unol â meini prawf penodol.
Egluro	Esbonio'r wybodaeth a gyflwynir yn glir ac yn gryno.
Esbonio	Cyflwyno gwybodaeth fanwl am y pwnc gyda rhesymau sy'n dangos sut neu pam y mae'n cael ei chynnwys. Dylech gynnwys enghreifftiau i gefnogi'r rhesymau hyn pan fo hynny'n bosibl.
Gwahaniaethu	Nodi'r gwahaniaethau rhwng dwy/dau neu fwy o ddadleuon, sefyllfaoedd neu bynciau.
Gweithredu	Esbonio sut i roi syniad neu gynllun ar waith.
Gwerthuso	Archwilio cryfderau a gwendidau, ystyried dadleuon o blaid ac yn erbyn, a/neu debygrwydd a gwahaniaethau. Asesu unrhyw dystiolaeth a gyflwynir o wahanol bersbectifau a dod i gasgliad dilys neu ddyfarniad rhesymegol. Gall cyfeirio at ymchwil neu theori gyfredol gefnogi'r gwerthusiad.
Gwneud diagnosis	Coladu ac ystyried tystiolaeth briodol i nodi achos neu darddiad sefyllfa neu broblem.
Myfyrio	Ystyried gweithredoedd, profiadau neu ddysgu a sut y gall y rhain effeithio ar ymarfer a/neu ddatblygiad proffesiynol.
Neilltuoli	Esbonio'r gwahaniaeth rhwng dwy/dau neu fwy o eitemau, adnoddau, darnau o wybodaeth.
Nodi	Adnabod ac enwi'r prif bwyntiau'n gywir. Efallai y bydd angen disgrifiad neu esboniad ychwanegol i gynorthwyo eglurder ac i briodoli hygredded.
Trafod	Creu cyfrif manwl o ystod o safbwyntiau, barnau neu bersbectifau.
Ystyried	Meddwl yn feirniadol am sefyllfa, problem, gweithred neu benderfyniad a gyflwynir, a'i esbonio. Hefyd, gweler 'esbonio' uchod.

Adborth yr Asesydd

Enw'r Myfyriwr:	
Rhif Myfyriwr:	
Cwrs:	
Uned(au):	
Meini prawf:	
Dyddiad:	
Sylwadau:	
Penderfyniad:	
Camau pellach:	
Asesydd:	
Swydd:	

Adroddiad y Sicrhawr Ansawdd Mewnol

Adroddiad y Sicrhawr Ansawdd Mewnol			
Cymhwyster:			
Asesydd:		Sicrhawr Ansawdd Mewnol:	
Enw'r Ymgeisydd	Uned(au) a Samplwyd	Dulliau Asesu	Sylwadau
		Llofnod y Sicrhawr Ansawdd Mewnol	
		Llofnod yr Asesydd	